

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Politika narodnega in državnega edinstva

INTERPRETACIJA MINISTRskega PREDSEDNIKA V NIŠU.

Na ogromni manifestaciji Jugoslovanske radikalne kmečke demokracije v nedeljo v Nišu, o katerem smo na kratko poročali že včeraj med brzojavnimi vestmi, je bil vsekakor najpomembnejši govor ministrskega predsednika g. dr. Milana Sršića. Zlasti pomembne so pa bile njegove besede o naši notranji politiki, njenih smereh in smotrih. Ko je pozdravil zborovalce, katerih je bilo preko 100.000, je naglasil, da so se pristajši JRKD zbrali v Nišu, da je enkrat pokanje vsakomur, da je veliko delo osvobodjenja in zedinjenja neizpremenljivo, trajno in večno, ker je globoko zasidrano v čvrstem čustvu narodnega edinstva in v polni solidarnosti Jugoslavije. Naš narod, je nadaljeval, zedinjen in svoboden, je v svoji mladi državi, zasnovani na neizpodbitnem etničnem in nacionalnem načelu, preživel v prvih desetih letih zedinjenja težke dneve, v katerih je bila pogostokrat ogrožena sama naša državna in narodna celota. Ostanke prejšnje narodne razkosanosti in prejšnjega ločenega življenja v popolnoma različnih političnih okoliščinah so pogosto preprečevali narodovo konsolidacijo, navzlic zavesti edinstva in državne skupnosti. V svojo zedinjeno državo smo mi vsi brez razlike vstopili razedinjeni, s svojimi posebnimi računi, z versko in plemensko nestrpnostjo. Toda čeprav obremenjeno s hudim bremenom preteklosti, je vendar naša politika življenje premagalo marsikatero težkočo, opirajoč se pri tem na nacionalno zavest in zdravi patriotizem našega naroda, na njegovo izjemno ljubezen in poštovanje za domovino in za narod.

Sedaj, ko ustvarjamo veliko JRKD, si moramo biti na čistem, zakaj hočemo prekomiti s starim in zakaj ustvarjamo novo. Lojalno moramo priznati, da so bile mnoge stranke proizvod tistih prejšnjih razmer in prejšnjega razvoja našega naroda in da so kot take bile nesodobne in da niso ustrezale razmeram in potrebam zedinjenega naroda in zedinjene države. Saj so bile te stranke zasnovane na plemenski, verski ali pokrajinski osnovi. V naši narodni državi Jugoslaviji je vsakemu zjamčena v polni meri enakost in enakopravnost. Če so bile potrebne posebne plemenske in verske organizacije, da se z njimi borimo proti tujcu, če smo potrebovali politične in plemenske organizacije, da preprečimo prodiranje tujca in da se borimo proti raznaroditvi, če je bilo treba na ta način braniti zgodovinske meje pokra-

jin in njihovo samostojnost, da se obvarujemo pred tujcem in pred njegovo centralno oblastjo, ki se je zajedala v naše najbolj temeljne pravice, v človeške in nacionalne, čemu naj nam bi bile potrebne sedaj v naši narodni državi, ki nam je dala vse naše pravice, ki družijo kot narodna država vse naše sile v harmonično enoto poedincev in celote?

To velja v polni meri tudi za stranke v nekdanji kraljevini Srbiji, ki se navzlic širini svojih programskih vidikov niso mogle prilagoditi novemu času in njegovim potrebam, potrebam našega zedinjenja. Te stranke se že zaradi svojega pokrajinskega izhodišča niso mogle ukoreniniti v vseh krajih naše države, ker so v svojem članstvu imele ljudi enega plemena, ene vere in enega dela naše domovine, kar vse je izzvalo tudi na drugi strani potrebo vzdrževanja zgodovinskih strank izrazito verskega ali plemenskega značaja.

Metode dela, na katere smo bili prej vajeni, način medsebojne borbe v prošlosti in nekdanje medsebojno napadanje v dobi, ko smo bili razedinjeni, so bili močnejši od dobre volje in od patriotskega prizadevanja vseh političnih mislecev v teh strankah. Vsi ti misleci, ki so delali v raznih političnih strankah, so morali občutiti, kako so te stranke medsebojno nezaupre, kako si nasprotujejo in izzivajo razdvojenosti, ki ovirajo produktivno in ustvarjajoče delo za korist naroda in države. Zavedali so se, da ureditev naših razmer, naš napredek in naša moč zavise edino od popolne narodne solidarnosti, ki je bila z ozkosrčno borbo nekdanjih strank in političnih ljudi često ovirana in ogrožena.

Vse te dragocene izkušnje so našle svoje polno priznanje in izraz v ustavi od 3. septembra 1931, s katero je edinstvo naroda in države ter vse ono, kar je s tem v zvezi, dvignjeno na stopnjo najvišjega zakona za vsakogar. Narodno in državno edinstvo ne sme niti posredno niti družabno, kulturno ali gospodarsko niti preko kakke politične organizacije predmet strankarskega ocenjevanja, pogajanja ali sporazumevanja. To je za vselej izven debate. Zaradi tega se naše politično življenje ne sme razvijati v znaku razdvojenosti, bilo verske, plemenske ali regionalne. Zaradi tega morajo biti vse bodoče stranke, ki se bodo ustvarile, čisto jugoslovanske, a to ne samo po svojem programu, nego tudi po svojem delovanju.

Načrt državnega tajnika Hulla

ZAHTEVA PO SVETOVNI INFLACIJI, KI NAJ BI REŠILA SEDANJO KRIZO. NADALJNJA POSVETOVANJA V WASHINGTONU.

WASHINGTON, 25. aprila. O razgovorih med Macdonaldom in Rooseveltom je bilo izdano uradno poročilo, v katerem se pravi, da sta državnik obravnavala vsa vprašanja, tičejoča se svetovne gospodarske konference.

NEWYORK, 25. aprila. Po konferenci med Rooseveltom in Macdonaldom. Lindsavem. Hullom der francoski in angleški strokovnjaki je izjavil državni tajnik Hull novinarjem, da je predložil na tej konferenci gospodarski načrt. Glavna temeljna točka je zahteva po svetovni inflaciji. Vojni dolгови, carinski dolgov, problem proizvodnih cen in denarni obtok, vse to bi se dalo urediti z izvedbo omejenega načrta. Vojni dolgov bi izgubili njih avtomatično. Carine bi izgubile

ves svoj pomen in prosta bi bila pot do enovrstne splošne stabilizacije. Celokupno svetovno gospodarstvo bi se razvilo normalno. Cene sirovin bi se dvignile. Seveda bi se na moral izvesti inflacijski načrt po nekem določenem mednarodnem programu, brez vsakega vznemirjanja in nezamiranja. konča pa bi se na stalni zlati podlagi, ki bi potem enkrat za vselej onemogočila padanje vrednosti denarja.

KITAJCI PRODAJAJO SREBRO.

SANGHAJ, 25. aprila. Tukajšnje banke so pričele pošiljati velike množine srebra v palicah v ameriške Združene države. Srebro se prodaja v kitajskih dolarjih. Nadaljnje pošiljke srebra v Ameriko se bodo nadaljevale.

Trdna in dosledna politika Francije

VELIK DALADIERJEV GOVOR O VSEH NOTRANJJIH IN ZUNANJIH VPRAŠANJIH, KI ZANIMAJO FRANCIJO IN SVET.

PARIZ, 25. aprila. Predvčerajšnjim je bil prirejen v Orangeu banket v čast ministrskemu predsedniku Daladierju, ki je imel ob tej priliki dolg govor, v katerem je poudaril, da se morajo v sedanjih težkih evropskih krizah tesno združiti prav vse demokratske sile Evrope. Franciji se je posrečilo pokriti svoj desetmiliardni državni primanjkljaj in si zagotoviti mimo tega še 5 milijard frankov novih dohodkov, to pa kljub mnogim malodušnim elementom, ki tako radi povzročajo paniko.

Nadalje se je Daladier bavil s svetovnim splošnim položajem in dejal, da je le malo ljudi moglo verjeti v možnost razbitja tesne vezi med dolarjem in njegovo zlato podlago. Francoskemu franku se ni bati kljub kolebanjem raznih tujih valut ničesar, ker je še vedno naimočnejše krita valuta na svetu. Frank sloni razen na zlatu tudi na čvrsti moralni, gospodarski in splošni finančni podlagi. V času ženevskih razorožitvenih pogajanj, ki so potekla z neko modro počastnostjo, se je ponekod razvil naskrajnejši nacionalizem, česar se pa Francija prav nič ne boji, ker gleda mirno na razne

dogodke tudi tedaj, ko pomenjajo razočaranja. Francija bo vedno obdržala svoj prirojeni duh umerjenosti, reda in vztrajnosti ter se zato ne boji niti najtežjih preizkušenj, na drugi strani pa je prav tako trdno prepričana, da more le iskreno mednarodno sodelovanje izkoreniniti zlo, ki muči sedanji svet.

Francija bo predložila na svetovni gospodarski konferenci svoj poseben gospodarski program, v Ženevi pa bo še nadalje branila svoje stališče glede najprimernejših sredstev za doseg poštene razorožitve. Če bo potrebno, se bo moralo ukiniti tudi zasebno proizvodnjo in trgovanje z orožjem. Obširnejše poročilo o valutarnih vprašanjih bo podal Daladier v parlamentu. Francija je podrobno spoznala vse prave vzroke svetovne krize in valutarnih težav ter bo zato v bodoče z vsemi silami preprečila njihovo morebitno vrnitev. Voditelji držav morajo razumeti, da je vzpostavitev mednarodnega zaupanja z ozirom na napredek vsake države posebej mnogo bolj važna, kakor pa umetni ukrepi, od katerih nekateri pričakujejo zaman rešitve.

Izjava bivšega grškega kralja Jurija

KRALJ JE TRDNO PREPRIČAN, DA GA BO GRŠKI NAROD ZOPET POKLICAL NA PRESTOL.

ATENE, 25. aprila. V tukašnjih političnih krogih je vzbudila izredno senzacijo vest iz Rima, po kateri je dal, trenutno v Rimu se mudeči bivši grški kralj Jurij izjavo, ki so jo tukašnji listi objavili dobesedno. Bivši kralj se bavi v svoji izjavi z vprašanjem ponovne zasedbe grškega kraljevskega prestola in pravi med drugim:

»Trdno sem prepričan, da bom zasedel grški kraljevski prestol že v bližnji bodočnosti. V Grčiji se sicer zatiruje, da sem ubežnik, kar pa ne drži, ker sem bil tedaj enostavno prisiljen odpovedati se prestolu. Ničesar pa si ne želim bolj, kakor da se mi ponudi možnost ponovno zasedati grški prestol. Upam pa tudi, da bo grški narod kmalu skoraj uvidel, kako potreben mu je kralj. Svet ne verjame

nič več, da bi mogel najti republikanski režim v Grčiji še kakršenkoli izhod iz dosedanjih težav. Dogodki zadnjih mesecev so dokazali, da se po dosedanjih poth v Grčiji ne da več hoditi. Pričakujem je, da napoči ura. To pa čakam v trdnem prepričanju, da me bo poklical grški narod zopet na moj nekdanji prestol.«

Grški politični krogi mislijo, da so monarhistični krogi — s tem je mišljen polkovnik Metaxas — bivšega kralja Jurija k njegovi izjavi prisilili, da bi tako dali svojemu gibanju nove vzpodbude. Caldarisova vlada — njen šef je sam monarhistično orientiran — o vsem enostavno molči in zavzema glede vsega izrazito rezervirano stališče.

Proces proti dr. Mačku

BEOGRAD, 25. aprila. Pri današnjem nadaljevanju glavne razprave proti dr. Mačku je senat objavil svoj sklep, da sprejema predlog državnega tožilca, da se prečita še nadaljnje dokazilno gradivo, obstoječe v glavnem iz člankov v angleških, ameriških, nemških in italijanskih listih. Odklonjen pa je bil nasprotno predlog zagovornika glede zaslišanja novih prič z ozirom na to, ker bi bile izpovedi dela teh prič popolnoma brez pomena za ves proces, ostali del predlaganih prič pa je vse, kar je bilo važno, izpovedati že v preiskavi. Sledilo je čitanje drugega obremenilnega materiala, nakar je bilo ob 10. uri dokazovalno postopanje zaključeno. Nato se je dvignil državni tožilec dr. Marokino ter v daljšem govoru utemeljeval svojo obtožnico. Po državnem tožilcu je pričel govoriti branilec obtoženega dr. Kostić, ki ob času poročila še govori. Ob koncu razprave se bo oglasil v svojo obrambo še dr. Maček sam. Sodba bo proglašena jutri ali na popoldne dopoldne.

Avstrijski obisk v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 25. aprila. »A Reggel« komentira obisk avstrijskih politikov v Budimpešti in pravi, da nedvomno ni le gola naključje, da so bili istočasno v Budimpešti kar trije bivši avstrijski ministri, mimo njih pa je prispel tja tudi aktivni minister dr. Jakoncig. Zelo važno je dejstvo, da je ta budimpeštanski obisk sledil takoj dr. Dollfussovemu obisku v Rimu in je več kakor gotovo, da so ti štirje ministri obvestili madžarsko vladu o rezultatu Dollfussovih pogajanj v Rimu. List dalje naglašja, da se opaža v Nemčiji zaradi tega obiska avstrijskih politikov močno vznemirjenje.

KANADA SLEDILA U.S.A.

OTTAVA, 25. aprila. Kanadska vlada je včeraj popoldne na svoji seji sklenila opustiti zlato podlago. V utemeljitvi tega sklepa je finančni minister Rhodes dejal, da je bil ta ukrep vlade logična posledica razvrednotenja dolara, ker je pač kanadski dolar z ameriškim v najtesnejši navezanosti.

Dnevne vesti

Skrb za zdravje Maribora

Nalezljive bolezni v lanskem letu in delovanje desinfekcijske kolone mestnega fizikata.

V Mariboru imamo zdrav, zrak in do- bro vo- do. To, oboje vpliva na Maribor- čane in so zato tako odporni proti nale- zljivim boleznim. Da je temu tako, nam izpričuje letno poročilo o gibanju nale- zljivih bolezni v našem mestu, ki ga je iz- dal te dni mestni fizikat.

Lani je bilo mestnemu fizikatu prijav- lenih 175 obolelih za nalezljivimi bole- znimi. V nobenem okraju pa se nalezljive bolezni niso pojavile v taki meri, da bi zahtevale večje število žrtev. Od obo- lelih je umrlo lani samo 10 oseb, in si- cer za škrlatice, tifuzom, otrpnenjem til- nika, tetanom in grižo po 1 oseba, za davico 3, za šenom pa 2 osebi. Prijav- lenih pa je bilo mestnemu fizikatu lani 23 primerov škrlatice, 102 primera davi- ce, 5 obolelih za tifuznimi boleznimi, 39 za šenom, 2 za otrpnenjem tilnika, 2 za tetanom, za otroško omrtnico in grižo pa po 1 oboleli. Največ nalezljivih bo- lezni se je pojavilo lani v mesecu no- vembri, in sicer 22 primerov davice in 8 primerov šena.

Po pravilniku za zatiranje nalezljivih bolezni po šolah so bili lani zaprti posa- mezni razredi, in sicer zaradi škrlatinke za dobo 24 ur pet razredov, zaradi davi- ce za dobo 24 ur pa tudi pet razredov.

Lani se je javilo mestnemu fizikatu 51 oseb, ki so bile ugriznjene od psov. Pri 44 primerih je preiskava dognala, da so bili psi zdravi. V zdravstveni dom na antirabični ambulatorij je mestni fizikat poslal 12 oseb, od katerih so bile 4 osebe ugriznjene od psov, ki so bili sumljivi

stekline, oziroma se je pri enem psu ste- klina ugotovila.

Število obolelih za škrlatice je lani na- raslo za 9 primerov od predlanskega leta. Da je to število tako nizko, je v prvi vrsti pripisati dejstvu, da je mestni fizikat o pravem času strogo izoliral so- stanovalec obolelega in da je skrbel tudi za izolacijo še po odpustu iz bolnišnice. Če je bolehal rekonvalescent po škrlatici na kakem gnojnem vnetju, mu mestni fi- zikat ni dovolil obiska šole, dokler je tra- jalo gnojenje. Obolenja za davico pa so se lani pomnožila za 37 primerov napram predlanskemu letu. Davica, ta otroška morilka, se je lani močno širila tudi v drugih krajih in je radi tega umljivo, da ni prizanesla tudi Mariboru. Vse ostale nalezljive bolezni so se pojavljale lani so- razmerno v izredno majhnem številu.

Z mestnim infekcijskim vozom je me- stni fizikat prepeljal v bolnišnico 55 oseb, ki so obolele za nalezljivimi boleznimi. Skupno je bilo lani izvršenih 185 desin- fekcij in 58 desinsekcij. Mestni fizikat je razkužil lani 240 stanovanjskih sob, 27 kuhinj, 9 predsod, 14 drugih prostorov, 44 šolskih sob ter 6 stranišč in greznic. Od desinsekcij jih je bilo 9 tekočih, 3 pa so bile profilaktične. Za desinfekcijo in desinsekcijo se je porabilo lani 140 kg formalina, 23 kg kurilnega spirita, 51 kg lizola, 25 kg lizoforma, 10 amonijaka, 10 kg apna, 258 ciankalija in 291 kg žveple- ne kisline. Prostornina vseh desinfekci- ranih in desinsekciranih prostorov je znašala skupno 26.585 m³.

Druga redna seja banovinskega odbora JRKD bo v nedeljo 30. aprila t. l. ob 10. uri v mali dvorani Sokolskega doma v Novem mestu s sledečim dnevnim re- dom: 1. Otvoritev in imenovanje ove- rovateljev zapisnika. 2. Poročilo bano- vinskega tajnika dr. M. Zajca in blaga- nika g. Marna. 3. Poročilo ministrov dr. A. Kramerja in I. Pucija. 4. Referat se- natorja dr. V. Rožiča o Univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani. 5. Debata o vseh poročilih in raznoterosti. — Istega dne bo ob 14. uri seja mladinskega odseka pri banovinski organizaciji JRKD. Banovinsko tajništvo JRKD.

Iz občinske uprave. Jutri ob 16. uri bo seja MP; ob 16.30 uri bo imel sejo ko- palški odsek; ob 17. uri pa bo seja u- pravnega odbora. Prihodnja občinska se- ja bo predvidoma 11. maja.

Napredovanje v učiteljski službi. V vi- šjo položajno skupino so napredovali: Marija Urbajsava na Črešnjecju, Aloj- zija Lešnikova v Mariboru, Franja Re- boljeva v Mariboru in Jernej Čebulj v Mariboru.

Zadnja pot brusača Kašperja. Včeraj popoldne so na pobežkem pokopališču pokopali 57-letnega brusača Leopolda Kašperja, ki ga je pognala v smrt dana- šnja kriza. Skromno in žalostno je bilo njegovo življenje in prav tako skromen in siromašen je bil njegov pogreb. Na zadnji poti so ga spremlili le tisti, ki so po- znali njegovo odkritosrčnost in dobro srce, ki ni imelo sovražnika. Bodi mu zemlja lahka!

Žetev smrti. Pretekli teden so v Ma- riboru umrli: Terezija Göttlichova, po- sestnica, stara 81 let; Ivan Pukl, posest- nik, 65 let; Roman Lehner, poštni urad- nik, 62 let; Cecilija Potočnikova, zaseb- nica, 40 let; Josip Mlinarič, delavčev sin 1 in pol meseca in Matija Schlamberger, vlakovodja v p., star 62 let. N. p. v m. l.

Posestno gibanje. Posestnica Ana Če- pejeva je prodala Ivanki Usarijevi hišo na Koroški cesti 90 za 425.000 Din. Po- sestnica Terezija Furlanova pa je kupila hišo številka 19 na Glavnem trgu od go- stilničarke Marije Knaplezeve za 280.000 Din in otvorila v renoviranih prostorih »Restavracijo pri kmetu«.

Društvo magistratnih uslužbencev ima danes popoldne v mestni posvetovalnici letošnji redni občni zbor.

Novinarski klub. Drevi ob 20. uri va- zna klubova seja pri »Orlu«. Razgovor o drevnem redi občnega zbora ljublan- ske sekcije. Klubovi seji bo prisostvoval tudi delegat sekcije

Pred ustanovitvijo podružnice »Tour- ing-cluba« v Mariboru. Sinoči je bila pri »Orlu« anketa, na katero so bili po- vabljeni zastopniki raznih mariborskih društev v svrhu ustanovitve podružnice »Touring-cluba« v Mariboru. Anketo je vodil tajnik »Mariborskega tedna« gosp. Loos, šef oddelka za turizem in tujski promet pri trgovinskem ministru g. dr. Žižek pa je pojasnil pomen »Touring- cluba« in priporočal ustanovitev njegove podružnice tudi v Mariboru, ki bo imela velik pomen za poživljenje in razširitev tujskega prometa v Mariboru. Izvoljen je bil nato pripravljalni odbor, ki bo pri- pravil vse potrebno za ustanovitev.

Društvo »Šola in dom« priredi jutri ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze zanimivo predavanje pod naslovom »Ka- ko se uče naši otroci?« Predaval bo srednješolski nadzornik v p. g. dr. Pol- janc. Starši, udeležite se predava- nja v čim večjem številu!

Predavanje Pedagoške centrale. V če- trtek 27. t. m. bo predavala ob 18. uri v društveni čitalnici na državnem učite- lišču v Koroščevi ulici gđc. Herma Bra- čičeva o VI. svetovni pedagoški kon- ferenci v Nici. Vstopnine ni. Učitelji vseh kategorij, roditelji, dijaki in vsi, ki se zanimajo za obnovo vzgoje, iskreno vab- leni!

IX. večer zgodovinarjev bo v četrtek 27. t. m. ob 20. uri v čitalnici študijske knjižnice. Ob tej priliki bo predaval prof. g. dr. Vladimir Kralj o »Celjskih grofi« v slovenski drami.

Velezanimivo predavanje. Pod okri- ljem Zveze mladih intelektualcev nada- ljuje v četrtek 27. t. m. v palači Delav- ske zbornice vsučiliški profesor dr. Fr. Veber svoje predavanje »O dednosti in osebnosti«. Naš znani strokovnjak na področju filozofije bo predvsem prikazal drugi del teme t. j. osebnost. Predavanje bo podano kot zaključna enota in bodo na ta način lahko uspešno sledili preda- vateljevim izvajanjem tudi oni, ki niso bili pri prvem predavanju. Ker je po pre- davanju na programu debata, se začne točno ob 20. uri.

Slovanski kulturni krožek Zveze mla- dih intelektualcev obvešča vse intere- sente za učenje češčine in bolgarščine, da je zadnji rok za prijave do vključno srede 26. t. m. Ustmene prijave se spre- jemajo v sredo od 14.—16. ure v pisarni Zveze, palača Delavske zbornice, III. nadst., v ostalem času pa sprejema pismene prijave g. tajnik v IV. nadstrop- ju.

Sprejemni izpiti za prvi razred sred- njih šol. Šolskim vodstvom in staršem, ki nameravajo dati prihodnje šolsko leto svoje otroke v srednjo šolo, bo prav go- tovo ustroženo, če objavimo snov pred- pisanih sprejemnih izpitov. Iz slovenščine bo pismena naloga po diktatu, ki bo tra- jala 15 minut in ustni izpit, v katerem se zahteva lepo, gladko in umljivo čitanje, ponovitev prečitane berila, točno po- znavanje besednih vrst, doočenje o- seba in povedka v prostem stavku in deklamiranje poljubne pesmi. Iz matema- tike pisanje celih števil do milijona, štirje osnovni računski načini s celimi števili v uporabnih nalogah, meterska in denarna mera, mala poštevarka in ra- čunanje z mnogomenskimi števili. Pis- mene naloge iz matematike ni. Učenci naj se pripravijo k sprejemnemu izpitu v času od 20. do 23. junija, in sicer s pro- šnjo, ki mora biti kolkovana s 5 Din kol- kom. Prošnji naj prilože tudi šolsko sprī- čevalo in rojstni list.

Naraščaj Jadranske Straže uprizori v sredo 26. aprila ob 20. uri v Narodnem gledališču najboljšo delo slavnega nor- veškega dramatika Henrika Ibsena »Strahovi«, ki je doživelo ob premieri velik uspeh. Režira g. Makso Furijan, član mariborskega Narodnega gledališča.

Knjižna akcija. Danes bodo pobirali knjige v rajonu med Kopališko, Sloven- sko in Strossmajerjevo ulico. Doslej je nabranih 1500 knjig, 50 letnikov revij in 180 Din. Vsem darovalcem iskrena hva- la! Uradne ure vsak popoldan od 2—6. na učiteljski v Koroščevi ul. 13. (slav- nostna dvorana, II. nadst.). Telefonska št. 26-68. Poiščite in pripravite knjige!!

Nagradno sobno streljanje. Slovensko lovsko društvo priredi v sredo 26. t. m. na keglišču restavracije »Plzenski dvor« kot zaključek letošnjega sobnega strelja- nja veliko nagradno streljanje. Lovci in prijatelji strelskega sporta vabljeni!

Iz Društva jugoslovanskih akademikov v Mariboru. Pozivam vse tovariše, da čimbolj agitirajo med svojimi znanci in prijatelji za čim številnejšo udeležbo na koncertu Akademskega pevskega zbora iz Ljubljane. Koncert bo 2. maja t. l. v Unioru. Odborova seja bo v torek 25. aprila 1933. ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. Predsednik.

Jetika morilka človeštva. Preteklo ne- deljo je zborovala v Beogradu Jugoslo- vanska protituberkulozna liga. Obširna so bila poročila posameznih funkcionar-jev, iz katerih izzveni najnujnejša potre- ba po čim širšem pokretu zoper jetiko, ki zahteva v naši državi na leto nad 50.000 žrtev in boleha za njo nad 450.000 ljudi. Te številke nam povedo, da pomori ta sovražnica človeštva v naši državi vsak dan okrog 110 oseb. Po dosedanjih do- seženih uspehih v drugih državah so prišli do stvarnih zaključkov, da rodi si- stematična borba proti jetiki odlične re- zultate. Zato strašno grešimo napram narodu in državi, ako ne bomo kar naj- energičneje in čimprej široko in smotreno razvili pokreta in napovedali borbe pro- ti jetiki.

Velikodušen dar. Pogrebno društvo v Krčevini je darovalo za fond Protituber- kulozne lige za zgradbo azila za tuber- kulozne v Mariboru znesek 200 Din. — Protituberkulozna liga mu izreka tem potom najtoplejšo zahvalo!

Kino Union. Samo še danes čudo filmske tehnike »F. P. 1 ne odgovarja...«. Sledi veliki poljudni film »Plavi sen« z Liliano Harweyevo, Willyjem Fritschem, Willyem Forstom in Paulom Hörbiger- jem. Zelo prisrčen film s celo vrsto kra- snih pesmi in najnovejših »slagerjev«. Lilian Harwey je v tem filmu naravnost očarujoča, bolj kakor kdaj poprej, joče, se smeje, pleše in poje ter se ta film lahko šteje k najveselejšim filmom sezone.

Grajski kino. Danes zadnjič »V žaru puste«. Od jutri naprej naš najlepši in najboljši film: »Senca preteklosti« (Beg v življenje). Krasna silna drama z vese- lim koncem. Glavne vloge največja u- metnika sedanosti: Eugen Klöpfer in pa mali 10letni Hansi Feher. Krasen film velike očetovske ljubezni do sina edin- ca in ljubezni sina do očeta. — Ta med- sebojna ljubezen obvaruje očeta pred zločinom in propastjo. Konec pa je ve- sel, godba svira in mali Janezek ves sre- čen objame svojega očeta.

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne »Franz Josefove« gren- čice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva, in dečkih in deklicah prav izredno uspešno.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Torek, 25. aprila: Zaprto.
Sreda, 26. aprila ob 20. uri: »Strahovi«. Uprizoritev naraščaja »Jadranske straže«.
Četrtek, 27. aprila ob 20. uri: »Človeko- ljubci«. Premiera. Red C.

Iz gledališča. Dramska premiera. Pred zadnja dramska premiera letošnje sezo- ne bo v četrtek, 27. t. m. Uprizorili bodo prvič v slovenskem jeziku »Človekoljub- ce«, dramo slavnega nemškega pesnika Richarda Dehmela, ki je spadal med naj- značilnejše tvorce novejšje nemške lite- rature. »Človekoljubci« se odlikujejo po izredno jasni dramski konstrukciji ter obravnavajo iz povsem svojstvenih vidi- kov problem Razkolnikova. Premiero pripravlja Jože Kovič.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, led- vičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisl- ine in napadih protina uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Možje zdravni- ške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno, skrajno pri- zanesljivo delujoče salinično odvajalo sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri kilah trebušnih, nafrgani danki in hiper- trofiji prostate. »Franz Josefova« gren- čica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Divji petelin in afrikanske podgane. Neki posestnik lovskih revirjev na Po- horju je prinesel gačitelju Josipu Zierin- gerju v Stolni ulici v enem dnevu 14 divjih petelinov. Zieringerja okensa raz- stava podgan in miši pa se je pomnožila te dni za tri bele afrikanske podgane z osmimi mladiči.

Vremensko poročilo mariborske mete- orološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 3,7 stopinje nad ničlo; minimal- na temperatura je znašala 3,6 stopinje nad ničlo; barometer je kazal pri 10,4 stopinjah 740,3, reduciran na ničlo pa 739,1; relativna vlaga 80; vreme je tiho in oblačno. Vremenska napoved pravi, da bo topleje.

Zasačen zlikovec. Policija je že tekom včerajšnjega dne aretirala zlikovca, ki je v nedeljo zvečer odpeljal avto trgovke T. B. iz garaže v Frančiškanski ulici in se z njim vozil ter prekucaval v okolici. Bil je to 30letni brezposelni trgovski po- močnik Alojzij Ošlak iz Maribora, ki je pri zaslišanju na policiji brez obotav-ljanja priznal, da si je dovolil ta »špas« in povzročil s tem, da se je zaletel z avtom v kostanj v Prešernovi ulici o- krog 20.000 Din škode. S sposojenim av- tomobilom se je Ošlak vozil po Limbušu in Pekrah in tam prevažal vesele dru-žbe od gostilne do gostilne. Ko pa je vi- del, da mu bo zmanjkalo bencina, se je napotil v Maribor, kjer je s potjo v ga- ražo doletela avto in njega žalostna us- da.

Nezgodaradi splašanih konj. Te dni se je pripetila na kolodvoru v Račah hujša nezgoda, ki po srečnem naključju ni zahtevala večjih žrtev. Sin posestnika Fran- ca Škrabla iz Hotinje vasi je pripeljal na kolodvor voz krompirja. V trenutku, ko je bil namenjen domov, je privozil na po- stajo tovorni vlak. Močen pisk lokomo- tive je splašal konje, pred katerimi je stal fant, in je bil ves njegov trud, da bi jih zadržal in obvladal, zaman. Iskri ko- nji so z vozom zdržali s postaje proti Račam in se z vso silo zaleteli v tovorni avto nekega posestnika, ki je stal na ce- sti pred Šijančevo trgovino. Sunek je bil tako močan, da je oje voza zdrobilo hla- dilnik, precej poškodovala pa se je tudi karoserija. Le z največjo težavo se je posrečilo nekemu posestniku ustaviti spla- šene konje, ki so bili zelo potolčeni na nogah in se močno krvaveli iz ran. Ško- da, ki je povzročila, je ocenjena na približno 4.000 Din.

Pretep. Pri Gablanah pri Cirkovcih so se te dni nekega večera stekli fantje. V pretepu je neki Maks sunil 27 letnega vi- ničarja Leopolda Kiperja z nožem v levo nogo in ga tako hudo ranil, da je moral iskati pomoči v mariborski bolnišnici.

Zverinska mati. Iz potoka Ledave pri Murski Soboti so te dni potegnili mrtve- ga novorojenčka moškega spola, ki je ležalo že nekaj dni v vodi. Za materjo pozvedujejo sedaj orožniki.

Davščina na nezazidane parcele

IZJAVA DRUŠTVA HIŠNIH POSESTNIKOV V MARIBORU.

V nedeljski številki nekega ljubljanskega dnevnika je bila objavljena notica, ki je med lastniki nezazidanih parcel v Mariboru ponovno povzročila vznemirjenje. Z ozirom na to notico in v pomirjenje prizadeti javnosti objavlja društvo hišnih posestnikov v Mariboru naslednje:

Številne pritožbe mariborske mestne občine zoper razsodbe upravnega sodišča v Celju v zadevi parcelne davščine, je državni svet v Beogradu kot neutemeljene zavrnil in potrdil razsodbe upravnega sodišča. Z zadevnimi rešitvami državnega sveta je torej vprašanje nezakonitosti parcelne davščine končno veljavno rešeno in se ne more spremeniti niti na podlagi pooblastila, ki sta ga dala finančnemu ministrstvu narodna skupščina in senat, in čeprav je to pooblastilo vnešeno v letošnji finančni zakon, ki se glasi: »Do izdaja zakona o samoupravnih finančah nadomešča odobritev finančnega ministra zakonsko pooblastitev, ki jo zahteva zakon o podaljšanju veljavnosti dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstih dne 31. julija 1929., Uradni list št. 376/91 ex 1929. v 3. odstavku št. 64, v kolikor se taka zakonska pooblastitev po obstoječih zakonih zahteva za uvedbo novih ali povečanja starih občinskih doklad in davščin. Priznavajo in odobravajo se odloki, ki jih je finančni minister izdal na osnovi tretjega odstavka tega paragrafa.«

V vseh onih primerih, kjer je državni svet na tožbo prizadetih strank, oziroma zaradi pritožbe mariborske mestne občine že razsodil, da je mariborska davščina na nezazidane parcele nezakonita, je zadeva definitivno končana, radi česar

sar občina, sklicujoč se na določila tega finančnega zakona, ne more »novi« izdati plačilnih nalogov in predpisane parcelne davščine izterjati, ker je državni svet v teh primerih izdal svojo rešitev preden je dobil finančni zakon zakonsko moč. Njegova zadevna določila ne morejo torej imeti retroaktivne moči, to je, ne morejo veljati za nazaj.

Pa tudi v vseh drugih primerih, v katerih banska uprava naše banovine pritožb zoper parcelne davščine do sedaj še ni rešila, se navedeno pooblastilo finančnega zakona za leto 1933/34 ne more uporabljati tam, kjer nasprotuje določilom v posameznih delih države še veljavnih občinskih državljskih zakonov, ako določila niso bila izrecno razveljavljena.

Za dravsko banovino pa veljajo še določila § 5. obč. drž. zak. z dne 11. junija 1911., po katerih zakoni ne učinkujejo nazaj, torej nimajo nobenega vpliva na poprejšnja dejanja in na prej dobljene pravice.

Iz teh razlogov je torej pričakovati, da bo banska uprava, do sedaj še ne rešenim pritožbam na podlagi obč. veljavne rešitve državnega sveta, po katerem je bila mariborska davščina na nezazidane parcele proglašena nezakonitimi, ugodila in prihranila prizadetim nepotrebnih stroškov in nadaljnje tožbe, ki bodo po merodajnih informacijah tudi po sedanjem stanju še dopustne. Pričakovati pa je tudi, da bo mestna občina na podlagi tega dejanskega stanja opustila vsako nadaljnje vznemirjenje prizadetih ter brez nadaljnjega povrnila oziroma prepisala na druge občinske davščine do sedaj na nezakonit način pobrane zneske za davščino na nezazidane parcele.

Ptuj

Svečana otvoritev avtogenskega varilnega tečaja

V vrsti tečajnih prireditev ptujskega oblastništva, katerih je bilo v dobi zadnjih 6 mesecev že lepo število, se je naj-svečaneje izvršila otvoritev učnega tečaja za avtogensko varenje dne 20. aprila dopoldne. K otvoritvi so se poleg interesentov zbrali: mestni načelnik Jerše z mestnim upraviteljem Horvatom, upravitelj meščanske šole Kveder, upravitelj drž. moške obrtne šole Ogorelec, obrtno-zadružni inspektor Založnik, svetnik Zbornice za TOI Milko Senčar, tehnični vodja tečaja inž. Knez z varilnim mojstrom Gjurkovičem ter zastopniki Združenja kovinarjev in kolarjev, Skupnega združenja obrtnikov in Združenja mizarjev in strugarjev.

Vsem je izrekel prisrčen pozdrav zastopnik kovinarskih strok, katerim velja tečaj, Vinko Simonič, v imenu mestne občine pa se je zahvalil za pozornost, ki jo posveča obrtnopospeševalni zavod TOI obrtništvu ptujskega okraja mestni načelnik Jerše. Obrtnozadružni inspektor Založnik je na to v kratkih besedah očrtal velik pomen dobre obrtniške šolske in splošne naobrazbe za napredek domače produkcije, za podvig gospodarske moči naroda in države, pri čemur je navedel zanimive podatke, kako izražajo posamezne večje države v materialnih dajatvah svojo skrb za pospeševanje obrti in industrije ter je pohvalno podčrtal složnost ptujskega obrtnišstva in obrtniškega delavstva v izkoriščanju ugodnih razmer, ki jih nudijo učni tečaji za izboljšanje položaja.

Sledile so pozdravne besede inž. Kneza, nakar se je izvršil vpis tečajnikov,

palmira

je milo
elegantnih dam

katerih se je takoj prijavilo 25. Tečaj bo trajal do 29. t. m. Med tečajem se priredi v sredo 26. t. m. ob pol 6. uri zvečer predavanje inž. Kneza v ptujskem mestnem kinu s prikazovanjem zanimivega in poučnega filma. Na to predavanje se obrtništvu ptujskega okraja opozarja, s pozivom, da obišče zanimivo predavanje, kakršnega v Ptuj ne bo kmalu spet, v čim večjem številu. Filmska prireditev je brezplačna in se ne pobira nikakoli vstopnina.

Zanimanju, ki ga posvečajo ptujska obrtniška združenja, posebno kovinsko in mizarstvo, izobrazbi obrtništvu, agilnosti in iniciativnosti vrliga prijatelja obrtniških slojev zborničnega svetnika Milka Senčarja, razumevanju mestnega načelstva za težnje pridobitnih slojev in pa posebno naklonjenosti Zavoda za pospeševanje obrta pri Zborici za TOI se je zahvaliti, da smo v Ptuj mogli v kratki dobi ob lanske jeseni do danes prirediti že 6 tečajev, kateri so se vsi prav dobro obnesli, in sicer: strojepisni, nemški, avtošoferski, mojstrski izpiti, knjigovodski in avtogeni varilni tečaj. Splošna želja je, da merodajni činitelji koristno vzgojevalno delo med obrtništvom v tej smeri nadaljujejo, od česar ne bo imel koristi samo naš obrtnik, ampak predvsem tudi narod in država, kakor smo slišali v predavanju povodom otvoritvene svečanosti.

Zopet obrtna zadruga pod komisarjem. Kraljevska banska uprava je z odredbo z dne 14. 4. 1933 VIII Nr. 2178/2 razrešila dolžnosti člane nedavno izvoljene uprave Združenja kovinarjev in kolarjev v Ptuj, postavila združenju komisarja v osebi Vinka Simoniča, mehaniškega mojstra v Ptuj in poverila vodstvo tajniških poslov Franju Šircu, mehaniškemu mojstru v Ptuj. Komisar ima nalog, da v 3 mesecih skliče občni zbor združenja radi izvolitve nove uprave. Komisar je svoje posle že prevzel. To je po izdaji novega obrtnega zakona v mariborskem okrožju že drug primer komisarijata nad obrtniškim združenjem.

Vlom in tatvina. V noči od 21. na 22. tm. so neznan nepridipravi vlomili v de-

lavnico čevljarskega mojstra Antona Bohaka in odnesli več usnja in napolizgotovljenih čevljarskih izdelkov. Škodo cenijo na okrog 2600 Din. — V Vurbergu pri Ptuj so prišli te dni na sled tatvinam in poverbi v trgovini M. Langusa. Troje osumljencev so že prijeli.

Občna zhora. Ptujska podružnica »Jadranske Straže« je imela v soboto, 22. t. m. svoj občni zbor. Podružnica obstoja že deset let in šteje sedaj 225 rednih in 3 podporne člane. — Razven tega ima ptujska podružnica poverjeništvu v Ormožu, Sv. Vidu in na Bregu. Ustanovljen je bil tudi naraščaj na vseh šolah ptujskega okraja in je dosedaj vpisano v njem 10.951 članov. Pri volitvah je bil izvoljen v novi odbor za predsednika okrajni glavar dr. Bratina, ostali odborniki so pa podpolkovnik Šarac, odvetnik dr. Visenjak, ga. Fermečeva, uradnik Christof, mestni župan Jerše, šolski nadzornik v pokoju Pretner, profesorja Gjermanovič in Veselko ter učitelj Šestan. — Redni letni občni zbor je imela v soboto tudi ptujska organizacija »Češkoslovaško-jugoslovanske lige«. Iz poročila posnemamo, da šteje organizacija v Ptuj 47 članov in je v živahnih stikih z organizacijami Č. J. L. v Mariboru, Ljubljani, Pragi in Brnu. Izvedeli smo tudi, da namerava pevski zbor iz Olomuca gostovati meseca junija v Ptuj. Pri volitvah je bil izvoljen na novo dosednji odbor z dr. Visenjakom kot predsednikom.

Poljčane

Streška družina v Poljčanih gre solidarna na delo. Ob prav lepi udeležbi članstva je bil v nedeljo v šoli izredni občni zbor poljčanske streške družine, ki je potekel pod predsedstvom učitelja A. Živka v prav lepem soglasju. Zbor se je udeležilo tudi 6 delegatov, s polkovnikom g. Božo Putnikovičem na čelu. Po pozdravu je predsednik očrtal dosedanje delovanje mlade družine, ki si je v kratkem času postavila zavidanja vredno moderno strelišče, ponarjajoč zlasti zasluge br. Šebenika, Batmana in Fišingerja. Za njim je br. Žen

Anton Čehov:

Kontrabas

Godbenik Smičkov je prihajal iz mesta in zložno korakal proti poletnemu bivališču kneza Babilova, ki je za zaroko svoje hčere prirejal ples. Na pleh je potnik nosil velikanski kontrabas, dobro shranjen v svoji tuljavi. Z naslodo je postal na bregu vletoka, čigar prosojni valovi so pokojno žuboreli skozi očarljivo pokrajino.

»Kaj, če bi se tukaj malo okopal«, si je mislil Smičkov.

Ne da bi tratil čas, se je ročno slekel in se oduševljeno zagnal v blagodejno in se oduševljeno zagnal v blagodejno vodovje. Dan se je nagibal v zaton, čudovit večer se je obetal. Vedrina okoliške pokrajine je prešinila pesniško srce staremu glasbeniku. Njegovo vznemirjenje pa se je še večalo, ko je po nekoliko sumnih prispel na prostrano gladino ter opazil na poplavljenem obrežju mladenko, ki je lovila ribe na trnek. S pridržano sapo je občudoval ribarico. Prevzela ga je radost ob mnogoterih občutkih, ki so ga blagostno prešinjali: mladostni spomini, tuga po prelosti in objenje nove ljubezni... Premislil Bog! V ljubezen ni več verjel! Ni se več smatral zmožnega, da bi ljubil, ker je izgubil zaupanje v človeštvo. (Iskreno ljubljena žena mu je bila z njegovim najboljšim prijateljem, fagotistom Sabakinom, pred časom ušla v pustiv; poslej je Smičkov mrzil ljudi.) »Kaj je življenje?« se mu je dostikrat vrtilo v misel. »Čemu smo na svetu? Življenje ni drugega ko bajka, slepilo, sa-

moprevara.« Pri vsem tem mu je srce krepko utripalo, ko se je divil krasni trnkarici, ki je bila zadremala pri svojem poslu. Dolgo je ostal zadobljen v svoje opazovanje; kar z očmi jo je požiral. Globoko vzdihujoč si je dopovedoval: »Zdaj pa konec! Ostani zdrava, nebeška prikazen! Jaz moram hitro na raj njegove visokosti!«

Še zadnjič se je ginjen ozrl na lepo spavalko ter odrinil. Tedaj ga je prešinila misel. »Spominke ji hočem pustiti, spomin na neznanca!« Skobacal se je na obalo, urno natrgal nekaj cvetic, jih povil v šopek, ki ga je zvezal z biljo in ves radosten pritrtil svoj spominček na skrajnem koncu protice.

Po pameti, naravnih zakonih in družabnem položaju mojega junaka bi se moral roman nehati s to idilo. Toda jo! Usoda je neizprosna. Iz razlogov, ki ne zavise od pisateljeve volje, se s potopitvijo šopka dogodivščina ni zaključila. Navzlic vsem umskim razlogom in družbenim izročilom je bil preprosti kontrabasist poklican k vlogi, ki je prinesla nesrečo zalemu in odličnemu dekletu.

Ko se je Smičkov hotel zopet obleči, ni na svoje neprijetno presenečenje več našel svoje obleke. Pravkar mu je bila ukradena. Med tem ko se je z navdušenjem mudil pri srčkani zaspanki, so si cestni razbojniki prilastili njegove stvari. Za tolažbo so mu pustili le njegov ciliander in kontrabas.

»Strela strelenska!« je kliknil. »Ljudje! Kakšna zalega! Ne tožim pa samo zaradi izgubljene oprave — ta se da nadome-

stiti — vendar kako naj se pokažem nagred svetom in s tem bijem v obraz najenostavnejšim pravilom dostojnosti?« Naslonil se je na shranilo svojega kontrabasa ter ostro razglabljal, kako bi se mogel izdreti iz tega zoprnega položaja.

»Takšen pač ne smem pred kneza Babilova«, si je dejal. »Saj bodo dame zraven... Kam pa je reki prešla moja pegla? Za Boga, saj to so mi mrcine s hlačami vred ukrale!«

To odkritje ga je dodobra poparilo. Z boječo glavo je preudarjal dalje. Slednjič se mu je posvetilo... »Kaj naj storim«, je menil vdano, »tu čisto blizu je mostiček v gošči; ondi se lahko skrijem in v mraku potrkam na prvo koč, h kateri pridem.«

Ta rešitev ga je osrečila. Krepko si je potisnil svileni klobuk na glavo, si naprtil glasbilo na ramo in z velikimi skoki odrzel v bližnjo goščavo. V svoji nagoti, z orjaškim tovorom na pleh, je delal vtisk gozdnega božanstva, ki je zabredlo v to pokrajino.

Sedaj hočeva, mili čitalec, zapustiti mojega skrušenega junaka, ki čepi osamljen pod mostom. Do korena se je pogreznil v svojo breznačajnost. Vrneva pa se k prikupni trnkarici. Kaj počenja? Kako je kaj z njo?

Prebudivši se, je zapazila da se vaba ne giblje, in je povlekla odličnico, na kateri je bila nastava pritrjena... Toda ne vada ne kljuka nista hoteli kvišku, kajti snopec, ki ga je pričvrstil Smičkov, se je bil nasrkal vode in potegnil odico s seboj na dro.

»Se je pač velika riba ujela«, je modrovala mladenka sama pri sebi. »Ali pa se je samo trnek kam zakoval...« Potegnila je še enkrat za ribnico in mislila: »Bržkone je tako. Kaka škoda, prav v tem času ribe najraje hlastajo. Kaj mi je zdaj početi?«

Ne da bi dalje razmišljala, se je mlada vihravka iznebila svojih lahkih oblačil in se ponorila v prozorno vodo. Le težka se ji je pogoda iztekla, da je odvozlala svoj snopec, ali potrpljenje prebije železne duri! Po četrturnem velikem napenjanju je naša mlada krasotica stopila žareča in zadovoljna s svojo odico med prsti zopet na kopno. Tu pa jo je doletela bridka usoda! Ničvredneži, ki so Smičkovo izmaknili obleko, so iztegnili svoje zanikarne parklje tudi po njenih oblačilih in ji pustili samo škaflo z glitami za vabo.

»Pod mostom se bom skrila.«

Med visoko travo se je naša junakinja splazila proč in potem sklonjena ter po možnosti se krijoč odbegnila k mostu. Pravkar se je hotela sčiniti, ko je zapazila sosencnico povsem nagega moža z levjo grivo in kosmatimi prsi. Z glasnim vriščem je izgubila zavest.

Smičkov se je takisto močno preplašil meneč, da ima povodno vilo pred sebo. »Ali me hoče morebiti rusalka mamiti?« se je vprašal presenečen, a tudi laska. kajti ob svojem telesu je bil kar zamknjen. »Ako pa ni vodna deklica, temveč enostavno umrljivka? Kaj neki namerja v takšni opravi le-tu? Čemu je prišla pod most?« (Se bo nadaljevalo.)

Rudyard Kipling:

Milijonar in njegov sin

(Iz angleščine prevedel Josip Poljanec.)

»Hattie jo vleče na vrvi,« je Dan zapel Harveyju. »Hattie pa mama. Prihodnje nedeljo si boš najel fanto, ki ti bo z vodo izplakoval okna, da boš šel prej spat. Mislim, da ostaneš pri nas, dokler ne pridejo tvoji ljudje. Kaj praviš, kaj bi bilo najboljšo, ko pridemo na suho?«

»Topla kopel?« je dejal Harvey. Obrvi so mu bile čisto bele od sesušene morske vode.

»Kopel je že dobra, ampak nočna srajca je še boljša. Verjame se mi sanja o nočnih srajcih, odkar smo razpeli glavno jadro. Mama bo imela novo zame, mehko oprano. To je dom, Harvey! Dom! V zraku ga lahko čutiš. Sedaj plovimo v toplo valovje in jaz že kar duham jagode. Rad bi vedel, če dospemo do večerje v luko. Malo na levo!«

Obotavljajoča se jadra so opletala in se preobrnila v zaduhlen ozračju, ko se je morje okoli njih umirilo. Ko so žvižgaje klicali veter, je prišel samo dež kakor v špičastih prekljah, mezeč in bobnajoč, za dežjem pa gromenje in bliskanje kakor sredi avgusta. Mornarji so ležali bosi in goloroki na krovu, ter si pripovedovali, kaj si naroče za prvo jed na suhem; sedaj se je namreč suha zemlja, že dobro videla. Neka gloucesterska ladja, ki je lovila ribe sabljače, je priplaval prav blizu; na nekaki leci ob rlu se stal mornar, ki mu je močar počesala lase, in je vihtel harpuno. »Vse v redu!« je zagostolel kakor da bi bil straža na velikem parniku. »Wouverman že

čaka na Tebe, Disko. Kaj pa je novega pri brodovju?«

Disko mu je povedal in plul dalje; nad njimi je divjal silen poletni vihar in bliski so švigali ob predgorjih od štirih različnih strani likratu. Pri njihovi svetlobi je bilo videti nizki krog gričev okrog gloucesterskega pristanišča, Ten Pound Island, skladišča za ribe, razklano črto hišnih streh, vse droge in boje na vodi, vse v vid jemajočih slikah, ki so se vsaki hip prikazovale in izginjale. Tukaj smo je lezla počasi v polpritoku in glasovna boja je ječala in žalovala za njo. Naposled se je vihar polegel v dolgih, ločenih zlokobnih bliskih, katerim je sledil en sam tresk kakor strel cele baterije možnarjev; pretreseno ozračje je migljalo pod zvezdami, ko se je zopet tišina zgrinjala nad pokrajino.

»Zastava, zastava!« je vzkliknil Disko iznenada in pokazal kviško.

»Kaj pa je?« je vprašal Dolgi Jack.

»Oto! Na pol jambore. Sedaj nas že vidijo z obrežja.«

»Popolnoma sem pozabil! Pa saj nimam svojih ljudi v Gloucesterju, ali jih ima?«

»Dekle, katero je hotel to jesen poročiti.«

»Marija se je usmili!« je dejal Dolgi Jack in spustil majhno zastavo do polovice jambora, zaradi Otona, ki ga je pred tremi meseci v nekem viharju pri Le Have-u odplaval s krova velik val.

Disko si je otrl mokrino z oči ter vohal svojo ladjo do Wouvermanovega po-

mola; svoja povelja je dajal šepetaje, ko se je sukala okoli privezanih vlačnih ladij, in ročni stražniki so jih klicali s koncem kot črnilo črnih pomolov. V tej temi in tajnostnem sprevodu je Harvey zopet enkrat čutil suho zemljo blizu sebe, kjer je spalo na tisoče ljudi, vonjalo po zemlji, po dežju in je čul znane glasove premikalnega železniškega stroja, ki je pokašljeval na tovornem kolodvoru; spridlo vseh teh reči mu je srce močno utripalo in grlo se mu je posušilo, ko je stal pri sprednjem jadrju. Slišali so stražo za sidre, ki je smrčala na neki vlačni ladji, pokukali so v neko luknjo, kjer je na vsaki strani brlela svetilka; nekdo se je godrnjaje zbudil, jim vrget vrv, in privezali so se k tihotnemu pomolu, z velikimi, z železno streho pokritimi skladišči ob straneh, polnimi tople praznine, in se ustavili tam brez vsakega šuma.

Tedaj se je Harvey usedel h krmilnemu kolesu in je ihtel in ihtel, kakor da bi mu srce hotelo počiti. Neka visoka ženska, ki je bila sedela na tehtnici, se je spustila v ladjo in poljubila Dana; bila je njegova mati, ki je zagledala »Tukaj smo« ob blisku strele. Za Harveyja se ni zmenila, dokler se ni malo umiril in ji Disko ni povedal njegove zgodbe. Ko se je svital dan, so odšli skupaj na Diskov dom, in od tega časa pa vse dotle, ko so odprli brzoljavni urad in je brzoljavil svojim ljudem, je bil Harvey Cheyne morebiti najbolj zapiščen deček v vsej Ameriki. Ampak čudno je bilo pri vsem tem to, da nista Disko in Dan nič slabega mislili o njem, ker je plakal.

Wouverman ni bil pripravljen plačati za ribe ceno, kakor jo je zahteval Disko, tako da mu je Disko, svest si, da je bil najmanj teden dni pred sleherni drugo

ladjo iz Gloucesterja, dal nekaj dni časa, da jo sprejme; radi tega so njegovi mornarji pohajkovali po ulicah, in Dolgi Jack je nekoč celo ustavil tramvaj v Rocky Neck, načeloma, kakor je dejal, dokler mu sprevodnik ni dovolil, da se je brezplačno peljal. Dan pa je stopical in vihal svoj pegasti nos, poln skrivnosti in prav ohol do svojih ljudi.

»Dan, dobil jih boš, če se boš tako vedel,« mu je dejal Troop resnobno. »Kar smo to pot prišli na suho, si vse preveč nesramen.«

»Oho!« je zaklical Dan, pomikajoč se s harmoniko po dvorišču, pripravljen, da skoči čez plot, ako bi sovražnik hotel prodirati. »Tatej, tvojim sodbam dajem prav, ampak pomni, da sem te svaril. Ni moja krivda, ako si v zmoti, ampak jaz bom na krovu, da te opazujem. In kar se tebe tiče, stric Salters, samo pazi in čakaj! Poorali te bomo v zemljo kakor tvojo preklicano deteljo; jaz pa — Dan Troop — jaz bom ovetel kakor mamo-liga in to zaradi tega, ker se nisem obesal na svoje mnenje.«

Disko je kadil z vso svojo dostojanstvenostjo in z lepimi šolmi na nogah. »Nor postajaš kot Harvey. Vidva stopicata okrog, se hahljata, cukata in butata drug drugega pod mizo, da ni nobenega miru v hiši,« je dejal.

»Ej, še vse manj ga bo — za nekatere ljudi,« je odvrnil Dan. »Samo čakaj in imej oči odprte!«

S Harveyjem sta se peljala s tramvajem v East Gloucester, kjer sta pohajkovala do svetilnika; tam sta sedla na velik kamen in se smejala, da sta lačna postala. Harvey je bil pokazal Danu brzoljavko in oba sta prisegla, da bosta držala jezik, dokler se krogla ne razpoči. (Dalje prihodnjič.)

prečital tajniško poročilo in zapisnik zadnje seje, br. Sima pa je podal zadovoljivo blagajniško poročilo. Vsa poročila so pričala o delavnosti družine. V mladi družini pa je prišlo pred dnevi v odboru morda prav zaradi prevelike vneme nekaterih odbornikov do nesoglasja, kar je povzročilo izredni občni zbor, kjer pa se je izkazalo, da nesoglasja ne zadevajo strelske družine same. Zato so vsi soglašali, da vodi družino še naprej stari odbor s predsednikom Živkom na čelu, ki naj še z večjo vnemo deluje in pripravlja vse za bližajočo se otvoritev strelišča, ki bo 7. maja s sodelovanjem vojaške godbe. Poslednji je spregovoril še polkovnik g. Putnikovič, ki je v zanosnih besedah vliil v navzoče zavest potrebnega nacionalizma, poudarjajoč, da naj ima vsak Jugoslovian pred očmi, da nismo dobili naše države kot velikodušen dar, temveč z junaško prelito krvjo. Tudi na nas strelcih je, da to s krvjo pridobljeno domovino čuvamo, da jo ne oskrunimo in da jo bomo v primeru potrebe, kakor naši pradedje, očete in sinovi — tudi junaško branili!

Daruite knjige za knjižno akcijo!

Sport

Tekmovanje za prvenstvo LNP se bo nadaljevalo prihodnjo nedeljo, in sicer se bosta srečala ISSK Maribor in SK Železnikar; SP Rapid pa potuje v Ljubljano, kjer bo odigral proti SK Ilirije prvenstveno tekmo.

SSK Maraton priredi 7. maja t. l. dopolne na igrišču SK Rapida propagandno lahkoatletsko tekmovanje. Pravico do tekmovanja imajo verificirani in neverificirani člani klubov včlanjenih v JLAS. Prijave je poslati do 3. maja na SSK Maraton, Aleksandrova cesta 6.

Jugoslavija: Španija. V nedeljo 30. tm. se bo odigrala v Beogradu meddržavna nogometna tekma Jugoslavija: Španija. Zvezni kapetan JNS inž. Veljkovič je za to tekmo nominiral naslednje igralce: Glazer, dr. Ivković, Tošić, Arsenijević, Lechner, Marušić, Tirnanić, Marjanović, Ranojević, Kragić, in Zečević.

V tekmovanju nacionalne lige se odigra v nedeljo 30. tm. zaradi meddržavne tekme Jugoslavija: Španija samo ena tekma, in sicer v Zagrebu, kjer se bosta srečala Primorje in Concordia. Ljubljancani so za to tekmo organizirali poseben vlak kibicov.

Sokolstvo

Iz Sokola matice. Jutri v sredo ob 20. uri je važna seja celotnega prednajskega zbora. Vodniki oddelkov morajo podati statistične podatke. Udeležba strogo obvezna. Zdravo!

Statena tekma Sokola Maribor I. Ob priliki javnega letnega nastopa, ki bo 21. maja t. l. na letnem telovadišču v Magdalenški ulici, bo tudi tekmovanje v stafeti na 800, 400, 200 in 100 metrov za otvoritveno prehodno darilo, ki si ga je lani priborila zagrebška župa. Prijave za tekmovanje naj pošljejo ostala društva najkasneje do 8. maja. Podrobnosti o tekmi dobe društva takoj, čim prijavi svojo udeležbo.

Sokol II. Pobrežje. Napovedanega poslovnega večera ne bo v sredo, tem več bo v četrtek 27. t. m. ob 20. uri pri br. Renčlji, na kar se opozarja društvena uprava in članstvo. Zdravo!

Javni letni nastop Sokola Maribor III. Sokolsko društvo Maribor III. priredi svoj letošnji javni nastop v nedeljo 14. maja popoldne na svojem letnem telovadišču v Aškerčevi ulici. Društvena uprava prosi vsa bratska sosedna društva, naj na ta dan ne prireajo nastopov

ali kakršnih koli drugih prireditev in naj se nastopa udeležijo v čim večjem številu. Zdravo!

Zopet nov ples.

Pretekli torek se je pričel v Parizu mednarodni kongres, ki so ga sklicali francoski plesni učitelji. Ko je bila končana razprava o raznih važnih vprašanjih notranje organizacije, sta zaplesala dva plesalca pred navzočimi člani kongresa popolnoma nov ples, ki je dobil ime »knee«. Novi ples je prav moderna mazurka s tremi glavnimi plesnimi figurami.

Egoizem.

Gospa: »Pa še nekaj, preden vas sprejemem v službo, Ana. Povejte mi, zakaj ste pustili svojo zadnjo službo?«

Služkinja: »Ker me je gospod vsak hip poljubil.«

Gospa: »In tega niste trpeli?«

Služkinja: »Jaz že, ali gospa ne?«

Iznajdba.

Kljun: »Kako, da ste že nekaj časa tako zamišljeni, gospod Mežun?«

Mežun: »Kaj bi ne bil! Le pomislite! Neki gospod, ki stanuje v isti hiši kakor mi, je nekaj koristnega izumil — in zdaj je moja žena dan za dnem nad menoj, naj tudi jaz kaj izumim.«

Mali oglasi

Razno

MARTIN SAFRAN. sobo, črkoslikar, pleskar in ličar. Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1190

VRTNARSTVO IV. JEMEC. Prešernova ulica. nudil: vrtnice nizke, visoke, plezalke, Prunus triloba, magnolije, Hibiscus, glicinije, Vitis, Veitschi, cepljene zgodnje breskve in marelice, dalije, kane, orjaške jagode, tulipane, Anemone Pflöks, Canbreclja. Dobl se roženko, najboljšo gnojilo za ločnice, kompostno zemljo za presejevanje cvetlic, zelenjadne sadike itd. 1008

PREVODE DOKUMENTOV iz nemškega in italijanskega v slovenski jezik in obratno, izvršuje in overovlja zapriseženi sodni tolmač P. Bratoš. Maribor, Meljska cesta 32, 40. 1230

Kupim

KUPIM RABLJEN PISALNI STROJ pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo lista pod »Stroj«. 2000

Stanovanje

LEPO STANOVANJE in skladišče oddam takoj za Din 1500.—. Brez skladišča Din 1000.—. Informacije daje A. Pistotnik, krojač, Meljska cesta 15. 1450

TRISOBNNO STANOVANJE, solčno, parketirano, v sredini mesta, oddam takoj ali pozneje. Naslov v upravi lista. 1438

IŠČEM DVOSOBNO STANOVANJE z vsemi pritliklinami, po možnosti v magdalenskem okraju ali na levem bregu. Naslov v upravi »Večernika«. 1455

Prodaj

NA PRODAJ proti hranilni knjižici posestvo, 6 orolov, oddaljeno od Maribora pol ure, s hišo, za 115.000 Din. Vila na deželi, sadonosnik in gozd 95.000 Din. — Pisarna »Rapid«, Gosposka ul. 28. 1460

SREDNO POSTELJO, lepo, čisto, za doraslega otroka prodam. Naslov v upravi lista. 3000

Sobo odda

PAZNO SOBO ODDAM. Stritarjeva ulica 25. 1458

KABINET, manjši, solčni, oddam v vili. Telefon na razpolago. Naslov v upravi. 1449

Službo išče

ŠOFER s tovornim avtom išče za službo pri podjetju. Sprejme tudi družabnika, ali da avto v najem. Naslov: Plačilna pri »Zlatem konju«, Maribor. 1457

Službo dobi

BRIVSKI POMOČNIK, starejši in samo dober ter hiter delavec, dobi stalno službo pri Francu Novaku. 1456

Pouk

INSTRUKCIJE daje višješolcem-gimnazijcem v vseh predmetih. Ponudbe pod »Instruktor« na upravo lista.

Oglašujte!

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni sin, ozir. soprog, oče, brat, svak in stric, gospod

Adolf Fischer

šofer

v nedeljo, dne 23. aprila 1933 zvečer, vsled nezgode med vožnjo z motornim kolesom blizu Sv. Trojice, v 30. letu svoje dobe, nepričakovano izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb blagopokojnika bo v sredo, dne 26. aprila 1933 ob 18. uri, iz mrtnišnice v Studencih.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 27. aprila ob 7. uri v Kapucinski cerkvi v Studencih.

Studenci pri Mariboru, Gor. Radgona, dne 25. aprila 1933.

Alojz in Ivana Fischer, starši; Marija Fischer, soproga; Adolfina hčerka; Alojz Fischer, brat; Erna Fischer, svakinja; Alojz Fischer, nečak. Vsi ostali sorodniki. 1461